

Ανώφελες συζητήσεις και πνευματική καλλιέργεια.

Επίσκοπος Πολύκαρπος Βαγενάς (†).

Ευαγγελικά αναγνώσματα.

«Μωράς δε ζητήσεις και γενεαλογίας και έρεις και μάχας νομικάς, περίστασο· εισί γαρ ανωφελείς και μάταιοι» (Τιτ. 3:9).

Υπάρχουν συζητήσεις μωρές, καθώς ο Απόστολος Παύλος τις χαρακτηρίζει. Συζητήσεις δηλαδή και απασχολήσεις που καμιά ωφέλεια δεν φέρουν. Συζητήσεις που αφορούν πράγματα αμαρτωλά ή ανώφελα. Θέματα που σκορπίζουν το νου και την ενεργητικότητα του ανθρώπου. Θέματα που αφορούν γεγονότα και ενδιαφέροντα κάθε άλλο παρά συντελεστικά στην πρόοδο και την ευημερία των ατόμων ή του συνόλου.

Σήμερα θα μπορούσε κανείς να περιλάβει σ' αυτόν τον κύκλο των θεμάτων τις συζητήσεις γύρω από τη μόδα, τις κάθε είδους επιδεικτικές προσπάθειες, τις άγονες και στείρες φιλολογικές ή επιστημονικές ακόμη ενασχολήσεις. Ενώ στον ίδιο κύκλο ενδιαφερόντων θα μπορούσε να βρει κανένας ένας πλήθος θεμάτων που θα βοηθούσαν στην πνευματική καλλιέργεια, την ηθική ανύψωση, την υλική ευημερία, τη διεύρυνση των γνώσεων των συζητητών.

Αυτές τις συζητήσεις τις μωρές συνιστά ο Απόστολος Παύλος να τις απόφεύγουμε. Γιατί είναι «ανωφελείς και μάταιοι». Δε συντελούν στο καλό. Αντίθετα βοηθούν σ' ένα ξεθώριασμα, σε μια υποβάθμιση της προσωπικότητας. Όσοι ασχολούνται μ' αυτές δημιουργούν την εντύπωση του επιπόλαιου, του ανερμάτιστου ανθρώπου. Γίνονται βαρετοί μάλιστα, γιατί θέλουν να επιβληθούν με το χείμαρρο των λέξεων που ανεξέλεγκτα ξεχύνεται από το στόμα τους. Δημιουργούν μια ατμόσφαιρα νευρικότητας και ακαταστασίας στον κύκλο τους.

Αντίθετα, οι προσεκτικές και γόνιμες συζητήσεις γίνονται αιτία πολλής ωφέλειας. Δεν πρόκειται κάθε ώρα να συζητά κανείς για σοβαρά μόνο θέματα. Άλλοι τα αποκλείουν τελείως τα πράγματα αυτά. Εμείς όχι. Θα μας απασχολήσουν τα σοβαρά και σημαντικά προβλήματα. Θα τα αντιμετωπίσουμε μάλιστα με προσοχή και υπευθυνότητα. Όχι για να γίνεται συζήτηση μόνο. Για να βρίσκουμε κάθε φορά την αλήθεια, τις σωστές λύσεις· αυτό θα προσπαθούμε.

Θα περιλάβουμε στις συζητήσεις μας προπαντός ό,τι αφορά της ψυχής μας τη σωτηρία. Θα ασχοληθούμε με ό,τι συντελεί στην παντοειδή πρόοδό μας. Θα προσπαθήσουμε ο ένας να διαφωτίσει και να κατατοπίσει τον άλλο με της πείρας του τα πορίσματα. Θα ενδιαφερθούμε πώς από μια συζήτηση κι εμείς και οι συζητητές μας θα ωφεληθούν. Θα φροντίζουμε πώς να είναι εποικοδομητικές οι σκέψεις που ανταλλάσσονται. Από ειλικρίνεια, από πνευματικότητα, από χάρη και ευπρέπεια ακόμη πρέπει να χαρακτηρίζονται οι λόγοι μας.

Μη νομιστεί όμως πως οι χριστιανοί θα πρέπει να περιορίζουν τις συζητήσεις τους σε θέματα αποκλειστικά θρησκευτικά, επιστημονικά ή σοβαρά με την έννοια της έρευνας και του καταρτισμού τους μόνο. Και θα διασκεδάσουν και θα χαρούν και θα ξεκουραστούν με τις συζητήσεις τους. Αλλά σωστά και ουσιαστικά. Όχι κατεβαίνοντας χαμηλά και αναταράσσοντας το βούρκο.

Μπορεί κανείς να διασκεδάσει και να χαρεί στη συντροφιά του χωρίς άνοστα και διεγερτικά αστεία. Χωρίς κατάκριση και κουτσομπολιό. Το κάθε γεγονός, το κάθε θέμα μπορεί να αποτελέσει αφορμή για μια καλύτερη μόρφωση, για μια ψυχική αγαλλίαση. Για ωφέλεια και καλλιέργεια πνευματική.

Από το είδος και τον τρόπο των συζητήσεών μας εξαρτάται η δημιουργία και η διατήρηση ενός καλού περιβάλλοντος γύρω μας. Εξαρτάται η πρόοδος και η ικανοποίησή μας. Εξαρτάται από αυτό η συνεργασία ή η νευρικότητα και ψυχρότητα στις συντροφιάς μας.

Ακόμη η μορφή και το περιεχόμενο των συζητήσεών μας συντελεί στην πνευματική καλλιέργεια και οικοδομή μας ή σε μια ηθική κατάπτωση και κάθε είδους γκρέμισμα. Ενώνει ή διαιρεί τούς συζύγους. Συσφίγγει δεσμούς ή διαλύει. Ας ακούσουμε για άλλη μια φορά τον Απόστολο Παύλο που υπογραμμίζει. «Μωράς ζητήσεις περίστασο. Εισί γαρ ανωφελείς και μά-ταιοι» (Τιτ. 3:9).

Στη γειτονιά, στο οικογενειακό τραπέζι, στο καφενείο ή στο σαλόνι, αδερφοί μου, με μάταιες και ανώφελες συζητήσεις μπορεί να διαλυθούν και να ανατιναχτούν οικογένειες και κοινωνίες ολόκληρες και να κατασπλωθούν άτομα και υπολήψεις.

Στα ίδια μέρη με καλή καρδιά, με αγάπη και αγνότητα διαθέσεων μπορεί ν' αναδειχτούν προσωπικότητες, να καλλιεργηθούν σχέσεις συνεργασίας, να ενωθούν οικογένειες, να στηριχτούν υπολήψεις, να οικοδομηθούν άτομα και κοινωνίες. Από εμάς εξαρτάται.

**Από το βιβλίο: Πολυκάρπου Βαγενά, Μητροπολίτου Κερκύρας,
«Ελθέτω η βασιλεία σου», τ. Α΄.**

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>